

RAST PLAĆA I SUDJELOVANJE U DOBITI NAJVAŽNIJI SU ZAHTJEVI SINDIKATA

SING poslao zahtjev za vrednovanje radnih mjesta u IPNP-u, održan sastanak u Croscu

SING SUDJELOVAO NA PANEL-RASPRAVI O PLAĆAMA U PRIVATNOM SEKTORU

Nezavisni hrvatski sindikati i njihovi udruženi sindikati: Hrvatski sindikat telekomunikacija, SING – Sindikat gospodarstva i Sindikat bankarskih i financijskih djelatnika Hrvatske u Zagrebu su 5. veljače 2025. održali panel-raspravu o temi niskih plaća u privatnom sektoru kako bi upozorili na to da u bogatim multinacionalnim kompanijama velik broj radnika radi za neočekivano niske plaće, dok one svojim stranim vlasnicima izvlače golemu dobit iz Hrvatske.

Gospodarska savjetnica u NHS-u Izabela-Delfa Mišić istaknula je da je rad u Hrvatskoj sustavno podcijenjen. Prema podacima FINA-e radnici zaposleni u kompanijama u

poduzetništvu imali su rast plaća po stopi tri puta manjoj od stope po kojoj je rasla dobit. Medijalna plaća u studenome 2024. iznosila je 1162 eura neto, a minimalna oko 677 eura. To znači da polovina svih naših radnika, odnosno njih oko 850.000, prima plaću između 677 i 1162 eura neto, što je ni 500 eura razlike. Gotovo dvije trećine radnika ima plaću manju od prosječne koja iznosi 1366 eura, dodala je. Velika razlika u plaćama u RH i u drugim zemljama EU kao magnet privlači naše kvalificirane i sposobne radnike u inozemstvo, dok se istovremeno u našoj zemlji ruši standard uvozom stranih radnika koji rade niže plaćene poslove, što negativno utječe na demografske trendove. Svi podaci koje je prezentirala I. Delfa Mišić utemeljeni su na službenim podacima Eurostata, HNB-a, FINA-e, DSZ-a i drugih službenih dostupnih izvora te utvrdila da dobit raste višestruko brže od plaća.

Jasna Pipunić, predsjednica SING – Sindikata gospodarstva, istaknula je da INA grupa zapošljava oko 9500 radnika i da se posljednjih nekoliko godina suočava s nedostatkom radne snage.

„Poslodavac ne želi dostatno povećati plaće svima, kako bi se očuvala vrijednost rada, već samo onima koji pokažu izvrsne rezultate, što dodatno potiče nezadovoljstvo radnika. INA d. d. za plaće radnika izdvaja tek 2 posto ukupnih operativnih troškova, a istovremeno se redovito ulaže u alate, tehnologije i objekte, ali ne i u zaposlenike“, istaknula je Jasna Pipunić. Nadalje, J. Pipunić je prenijela nezadovoljstvo radnika Ina Grupe u pogledu nemogućnosti radnika da sudjeluju u dobiti kompanije. U vrijeme kolektivnih pregovora sindikati su predlagali dodatnu isplatu radnicima koja bi bila u izravnoj vezi s EBITDA-om, ali poslodavac taj prijedlog nije želio prihvatiti.

U sljedećem ciklusu kolektivnih pregovora sindikati će svoj prijedlog ponoviti.

I telekomunikacijski sektor sve više zaostaje za cijenom rada na hrvatskom tržištu.

„I dok je prosječna bruto plaća u Hrvatskoj rasla 33,5 posto od 2022., u telekomunikacijskoj industriji, koja broji 9500 radnika, a samo tri najveća zapošljavaju 6900 radnika – plaća je rasla tek 14,1 posto u odnosu na 2022., upozorio je zamjenik predsjednice Hrvatskog sindikata telekomunikacija

Viktor Vanek. HST djeluje u cijelom ICT sektoru, ali, nažalost, mnogi poslodavci odbijaju sklapanje kolektivnih ugovora, što je sa stajališta sindikata neprihvatljivo.

Predsjednik Sindikata bankarskih i financijskih djelatnika Davor Tomić naglasio je da je prema njihovim procjenama tijekom 2024. barem 20 posto radnika u bankarskom sektoru radilo za osnovnu plaću do 1000 eura mjesečno, dok je najmanje 55 posto radnika radilo za plaću ispod prosjeka RH.

- Prema našim izračunima povećanje plaće svim radnicima u bankarskoj industriji od 500 eura bruto, što bi i najniže plaće dovelo do prosjeka RH, koštalo bi banke samo 6,5 posto njihove godišnje dobiti, rekao je Tomić.

Anita Zirdum iz Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike pojasnila je kako je uloga Vlade, kada su u pitanju plaće, zagarantirati ekonomsko-socijalni minimum putem instituta minimalne plaće koja je u posljednja dva mandata Vlade povećana za 134 posto.

„Vlada želi promicanjem kolektivnog pregovaranja osigurati da se plaća, ali i drugi radni uvjeti, poboljšavaju putem pregovora samih poslodavaca i sindikata te sklapanje kolektivnih ugovora“, rekla je A. Zirdum.

Ministarstvo planira ove godine inicirati izmjene Zakona o radu jer je nužno implementirati EU direktive u hrvatsko zakonodavstvo, a jedna od važnijih za radnike je Direktiva o transparentnosti plaća. Isto tako, sindikati smatraju da je u novi Zakon o radu nužno ugraditi odredbu o pravu članova sindikata, na način da se prava koja su ugovorena kolektivnim ugovorima ne mogu automatski i na isti način primjenjivati na sve radnike u kompaniji, tj. i na one koji nisu članovi sindikata. Članovi sindikata od nas očekuju da se to pitanje konačno regulira kako bi se napravila jasna razlika između radnika koji su članovi sindikata, jer sindikati su jedini koji mogu sklopiti kolektivni ugovor, i onih koji to nisu.

Sindikati očekuju od Vlade da ubrza donošenje Akcijskog plana za promicanje kolektivnog pregovaranja i uspostavu e-registra svih potpisanih kolektivnih ugovora, uključujući i one u privatnom sektoru, kako bi RH dosegla 80 posto

pokrivenosti KU. Traže i bržu primjenu Direktive o transparentnosti plaća te inzistiraju na većoj transparentnosti plaća uvođenjem obveze statističkog izvještavanja svih trgovačkih društava o medijalnoj i prosječnoj plaći radnika u odnosu na prosječnu plaću menadžmenta i uprave.

Na panel-raspravu bili su pozvani i predstavnici Ministarstva gospodarstva, koji se zbog obveza nisu mogli odazvati i u njoj sudjelovati. Zahvaljujemo Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike na sudjelovanju i doprinosu raspravi.

Sindikati NHS-a bili su jedinstveni u stavu da je nužno jačati sindikate na način da se povećava broj članova te dodatno osvješčivati članove sindikata o važnosti reguliranja plaća i uvjeta rada putem potpisanih kolektivnog ugovora. Jer ako poslodavac plaće i uvjete rada utvrđuje sam putem pravilnika o radu, radnici uvijek lošije prođu.

Sastanci u INA Grupi

ZAHTEJEV ZA VREDNOVANJE RADNIH MJESTA u IPNP

U Zagrebu 3. veljače 2025. reprezentativni sindikati održali su sastanak s operativnim direktorom IPNP-a J. Bubničem i njegovim suradnicima.

Cilj je bio J. Bubniću prenijeti stavove naših članova i zahtijevati vrednovanje radnih mjesta radnika, što je isključivo u nadležnosti poslodavca. U skladu sa Zakonom poslodavac je ovlašten utvrđivati radna mjesta, broj radnika koji će na njima raditi te utvrditi koliko vrijedi taj posao, odnosno kolika je plaća primjerena za to radno mjesto.

Upozorili smo na to da je porastom minimalne plaće u RH došlo do obezvrjeđivanja radnih mjesta stručnih i kvalificiranih radnika, budući da Vlada minimalnu plaću utvrđuje kakao bi se zajamčio ekonomski i socijalni minimum za najjednostavnije poslove koji se obavljaju. Na radnim mjestima u INA Grupi rade stručni i visokokvalificirani radnici, većinom na radnim mjestima s posebnim uvjetima, koji da bi uopće mogli samostalno raditi na određenim radnim mjestima, moraju steći određeni broj mjeseci radnog iskustva

na tim poslovima. Isto je tako riječ o radnim mjestima za koja se teško može dobiti radnike s tržišta rada.

Opravdana je sumnja sindikata i naših članova da ako poslodavac ne počne vrednovati poslove koji se u kompaniji obavljaju u odnosu na minimalnu plaću, da ćemo u narednih 5 do 10 godina svi raditi za minimalnu plaću.

Poslodavac nas je izvijestio o tome da je i u tijeku kolektivnih pregovora čuo naše argumente i počeo s analizom radnih mjesta i pripadajućih plaća te da će nas o rezultatima izvijestiti. Upozorili smo na to da analizom treba obuhvatiti i radnike koji rade samo u prvoj smjeni (tehničari, administratori, radnici u laboratoriju), jer i njihov rad nije dostatno plaćen.

Također, ponovno smo iskazali nezadovoljstvo isplatom kvartalne nagrade i ponovili primjedbe naših članova da uopće nemaju saznanja o tome tko ima pravo na nagradu, na temelju čega se nagrada dodjeljuje i što bi zapravo radnik trebao napraviti da stekne pravo na nagradu, a budući da više ne postoji obveza nadležnih rukovoditelja da radnicima daju povratnu informaciju o njihovom radu. Naši članovi smatraju da proces isplate spomenute nagrade i povećanja plaća putem „merita“ nije transparentan.

Od poslodavca smo tražili statističke podatke za posljednje 3 godine o broju radnika, prosječnom iznosu isplaćene nagrade te o povećanju plaća putem „merita“. Čim dobijemo tražene podatke, dostavit ćemo ih povjerenicima. Predložili smo poslodavcu da podatke prezentira na sastancima s radnicima.

Prijenos znanja

Raduje nas činjenica da će poslodavac konačno, u dva vala, zaposliti 38 novih radnika na operativne pozicije i to uz kvalitetan prijenos znanja. Naime, radnici će se zaposliti šest mjeseci prije nego stariji kolege odu u mirovinu. Dugo smo se zalagali za takvo rješenje. Mnogi su naši kolege tijekom radnog staža stekli su golemo znanje i iskustvo na svojim radnim mjestima i u slučaju da to znanje nemaju s kime podijeliti, njihovim bi odlaskom ono bilo bespovratno izgubljeno.

Novo zapošljavanje je nužno ne samo zbog odlazaka naših kolega nego i zbog činjenice da već sada nemamo dovoljan broj radnika na određenim pozicijama, što dovodi do nemogućnosti redovitog korištenja godišnjeg odmora i ostvarivanja velikog broja prekovremenih sati.

Ponovili smo svoje stavove da se radnicima mora osigurati korištenje godišnjeg odmora, a da svi odrađeni prekovremeni sati moraju odmah biti isplaćeni. U tom smislu tražili smo podatke o broju radnika i danima neiskorištenog godišnjeg odmora za 2024. godinu, koji se mora iskoristiti do 30. 6. 2025. U tom smislu molimo članove kojima sati odrađenog prekovremenog rada nisu isplaćeni, odnosno ne isplaćuju se odmah na sljedećoj plaći, da se jave svom sindikalnom povjereniku, kako bismo mogli pravovremeno reagirati.

SASTANAK U CROSCO-U

Prvi ovogodišnji sastanak s direktorom I. Kovačevićem i njegovim suradnicima održan je u Zagrebu 5. veljače 2025. godine.

Poslodavac je predstavnike Sindikata i RV-a upoznao s planovima za 2025. godinu koji su vrlo optimistični i jamče

kompaniji daljnji rast i nova ulaganja. Sva bušača i remontna postrojenja te servisi radit će kontinuirano, i to ne samo za INU nego i za vanjske korisnike. Posebno nas raduje činjenica da je u dijelu kapitalnih ulaganja, uz ostale investicije, planirana nabava dva nova remontna postrojenja. Dok se poslovni rezultati INA Grupe ne objave na burzi, poslodavac o njima ne može previše govoriti, ali je istaknuo da su financijski rezultati za 2024. u svakom pogledu puno bolji od onih predviđenih poslovnim planom.

Detaljniji prikaz poslovnih rezultata radnicima će omogućiti Radničko vijeće na skupu radnika koji će biti održan početkom ožujka.

Nažalost, u 2024. je bilo 5 ozljeda na radu, pa će poslodavac poduzimati sve mjere kako bi se ozljede u 2025. izbjegle. Poslodavac i ovim putem poziva radnika na to da vode računa o sebi i o svome zdravlju te da se pridržavaju svih propisanih uputa i procedura, jer poslodavcu je najvažnije da se svi radnici nakon obavljenog posla svojim kućama vrate zdravi i sigurni.

Direktora Kovačevića i njegove suradnike upozorili smo na opravdano nezadovoljstvo radnika visinom plaća u odnosu na minimalnu plaću u RH koja je predviđena kao minimum za najjednostavnije poslove. Radnici Crosca rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, a na tržištu u RH nema takve strukture radnika, nego ih kompanija mora sama osposobiti putem različitih tečajeva i sakupljanjem radnog iskustva. Poslodavac nas je izvijestio o tome da je počeo s analizom plaća, što je isključivo u njegovoj nadležnosti, a mi ćemo taj postupak pratiti putem kanala koji su nam na raspolaganju.

Od 1. siječnja ove godine 51 radnik iz agencije je prebačen u Crosco s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme.

Pozdravljamo takav način zapošljavanja, ali smo predložili poslodavcu da s obzirom da na tržištu rada ne može osigurati takve radnike, da većem broju agencijskih radnika ponudi ugovore o radu na neodređeno vrijeme u Crosco. U radnike koji rade preko agencije poslodavac je već uložio značajna sredstva za edukaciju i zaštitnu opremu, pa ne bi bilo dobro da ti radnici, s radnim iskustvom stečenim u Crosco, odu u neku drugu kompaniju.

Kontinuiranu komunikaciju s menadžmentom Crosca nastaviti ćemo putem redovitih kvartalnih sastanaka. Pozivamo članove sindikata na to da se, ako imaju neko pitanje koje nismo otvorili na ovom sastanku, jave svom sindikalnom povjereniku ili članu RV-a.